

הקשיבו לשיר לתת של בועז שרעבי:

לתת

חמוטל בן זאב ובוועז שרעבי

אתה לומד עם השנים לבנות ביחד בניינים לחיות עם כל השינויים לרקום איתה סיפור חיים ולעבור ימים קשים במצוקות וריגושים תמיד לדעת לוותר ואת הטעם לשמר.	לתת את הנשמה ואת הלב לתת, לתת כשאתה אוהב ואיך מוצאים את ההבדל שבין לקחת ולקבל עוד תלמד לתת לתת.
לתת את הנשמה...	לגלות סודות בסתר להתיר את סבך הקשר כשהלב בך נצבט מכל חיוך מכל מבט.
לראות בתוך הנפילה שיש מקום למחילה תמיד אפשר שוב להתחיל כמו יום חדש כמו כרגיל לתת	אתה נזהר אתה יודע וחוץ ממך איש לא שומע פוסע בין הדקויות וממלא שעות פנויות. לתת את הנשמה...

♥ סמנו שני משפטים שאתן.ם מזדהים.ות איתם.

♥ מדוע צריך ללמוד לתת?

מהי המתנה הכי משמעותית שקיבלתם?

ממי קיבלתם. אותה?
מה היא היתה?

מהי המתנה הכי משמעותית שהענקתם?

למי הענקתם. אותה?
מה היא היתה?

המילה מִתְּנָה מזכירה גם את המילים מִתֵּן ומִתַּת, ושלושתן נגזרות מאותו השורש - נת"ן.

הקשר שבין מתנה לנתנה אין בו להפתיע, ואת הקשר הזה אפשר למצוא גם בשפות אחרות. כך למשל קשורה באנגלית המילה gift לפועל give, ובלטינית קשורה donum 'מתנה' אל הפועל do 'אני נותן'.

גם המילה מִנְחָה קשורה בנתנה ומשמעה 'לתת מתנה'. ואומנם המנחה המקראית איננה רק קורבן או מתנה לאלוהים; המנחה יכולה להיות גם מתנה לבשר ודם, כעולה למשל מסיפור פגישת יעקב ועשו: "וַיֵּלֶן [יעקב] שֵׁם בְּלִילָה הַהוּא וַיִּקַּח מִן הַבָּא בְּיָדוֹ מִנְחָה לַעֲשׂוֹ אָחִיו. (בראשית לב, יד; המילה חוזרת עוד כמה פעמים בסיפור)

מעובד מתוך: [האקדמיה ללשון עברית](#)

כשאנחנו נותנות מתנה, אנחנו מחסירות משהו מעצמנו (אם ברוח, אם בחומר) כדי להשלים משהו שחסר אצל מקבלת המתנה.

כשאנחנו נותנות מתנה, אנחנו צריכות להכיר את מקבלת המתנה, מה היא אוהבת, מהן תחביביה, מה חסר לה.

כך, נוצרת ראייה הדדית של נותנת המתנה ומקבלת המתנה והמתנה מקבלת משמעות גדולה יותר, מתרומה, או מעשר או צדקה.

♥ איזו מתנה הייתן.ם רוצות.ים לקבל? איזו לתת?

**"וּבְקֶצְרְכֶם אֶת קֶצִיר אֲרֻצְכֶם -
 לֹא תִכְלֶה פֶּאֶת שְׂדֶךְ לְקֶצֶר,
 וְלִקֵּט קֶצִירְךָ לֹא תִלְקֹט. וּכְרֵמְךָ
 לֹא תַעֲוֹלֵל, וּפְרֹט כְּרֵמְךָ לֹא תִלְקֹט,
 לְעֵנִי וְלִגְר תַּעֲזֹב אֹתָם
 אֲנִי ה' אֱלוֹהֵיכֶם."**

(ויקרא יט, ט-י)

וכן נאמר:

**"כִּי תִקְצֹר קֶצִירְךָ בְּשֶׂדֶךָ וְשִׁכַּחְתָּ
 עֹמֵר בְּשֶׂדֶךָ לֹא תִשׁוּב לְקַחְתּוֹ,
 לִגְר לִיתוּם וְלֹא לַמָּנָה יִהְיֶה
 לְמַעַן יְבָרְכֶךָ ה' אֱלוֹהֶיךָ בְּכֹל
 מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ."**

(דברים כד, יט)

- ♥ סמנו חמש המילים שמתארות את האופן שבו יש לתת מתנות לעניים מיבול השדה
- ♥ הסבירו את הפעולות שהחקלאי צריך לעשות או לא לעשות, כדי להשאיר יבול לעניים
- ♥ מה ההבדל בין המשפט 'מתנות לעניים', לפי סיפור פורים, לבין מצוות מתנות העניים לפי הפסוקים בספרי ויקרא ודברים?
- ♥ האם לדעתכם 'קל' יותר לתת מתנה, או להשאיר תבואה בשדה?
- ♥ מה לדעתכם יהיה 'נעים' יותר לעני, לקבל מתנה או לאסוף מתבואת השדה?

**וְהַחֲדֵשׁ אֲשֶׁר נִהַפְּךָ לָהֶם מִיָּגוֹן
 לְשִׂמְחָה וּמֵאֲבֵל לְיוֹם טוֹב,
 לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מְשִׁתָּה וְשִׂמְחָה
 וּמְשִׁלוּחַ מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ
 וּמִתְּנוֹת לְאֲבִיוֹנִים. (עננים)**

(מגילת אסתר ט, כג)

- ♥ מדוע, לדעתכם המצווה היא לחלק מתנות?
- ♥ מה ההבדל בין מתנה לצדקה, לתרומה או למעשר?

סיפור יהודי מספר על שני בחורי ישיבה המחמירים במצוות עד הפרט הקטנטן ביותר, שבערב יום הפורים ערכו סיור בכל העיירה כדי למצוא "אביונים" שניתן יהיה לקיים בהם מצוות "ומתנות לאביונים". כל העניים שבעיירה לא נשאו חן בעיניהם: לאחד היה בית שנראה בעיניהם גדול מדי, לשני כלים שנראו בעיניהם יקרים. לסוף, מצאו בקצה העיירה שני בני זוג באים בימים, חולים אנושים, הגרים בצריף מט לנפול, שבקושי יש להם לחם לאכול. שמחו בחורי הישיבה ואמרו להם: "ברוך השם, נוכל לתת לכם כפורים מתנות לאביונים, אך היזהרו, ואל תעזו חלילה לקבל נדבה מאף אחד אחר, שמא בשנה הבאה לא נוכל לקיים את המצווה כראוי..."

מתוך: אתר האינטרנט 929, אביעד הכהן על אסתר ט'

- ♥ האם קיימו בחורי הישיבה את המצווה כראוי, לדעתכם?
- ♥ האם מתנתם היא בגדר מתת, כפי שלמדנו בדף החברותא הזו?

בבוקר מוקדם, יצאו הבודהה ותלמידיו לסיבוב נדבה. הוא הודיע כי באותו יום כל הנדבות שקיבלו יינתנו לעניים. הקהילה ישבה מתחת לפריחה האדומה של עץ סלטה והמתנה. עד מהרה הגיעו כל הנכבדים חשובים ביותר מהסביבה להציע את מתנותיהם.

הראשון שהגיע היה המלך בימביסארה. הוא הציע מתנות מפוארות של מטבעות זהב, פנסים מזהבים ושרשראות נוצצות באבני חן יקרות. הבודהה קיבל את המתנות הללו ביד אחת.

הבא שהגיע היה הנסיך אג'אשתרו. הוא הרחיב את ההיצע של גילופים מורכבים, אוכלים מעוררי פה, ומקלות של קטורת עץ אלגום ראש שור ריחני. שוב, הבודהה קיבל את המתנות הללו ביד אחת.

אחריהם הובאו מנחות של מלכים מינוריים, ברהמינים, זקנים והדיוטות. הבודהה קיבל את כל המתנות ביד אחת. בסוף היום הופיעה לפני הבודהה אישה זקנה פרועה. היא התכופפה בכבוד ואמרה, "העולם המכובד, עד ששמעתי שאתה מקבל מתנות, כבר אכלתי חצי מהרימון הזה. אני פשוט זקנה מסכנה. הדבר היחיד שיש לי להציע הוא החצי השני של אני מקווה שתקבלו את זה."

הנאספים הביטו במבוכה על מנחתה הזעומה של הזקנה. אבל הבודהה הושיט את שתי ידיו וקיבל בתודה את חצי הרימון.

כשהאישה הזקנה נעלמה, שאל תלמידו של בודהה אנירודהה, "מדוע קיבלת את מתנת הזקנה בשתי ידיים, אבל את כל האחרים ביד אחת בלבד?"

הבודהה ענה, "האישה הזו נתנה את כל מה שהיה לה בלי לצפות לתגמול. הייתי זקוק לשתי הידיים כדי לקבל מתנה כה שופעת."

מתורגם מתוך: Half A Pomegranate by Brian Conroy

- ♥ הסבירו את ההבדל בין מתנות הנסיכים, לבין זו של הזקנה הפרועה
- ♥ כיצד המתנה של האישה הזקנה מדגימה את המשמעות של נתנה?

